

Nr. 03/1-09/3094 din 13.09.18

Organele locale de specialitate în domeniul învățământului

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, solicită continuarea acțiunilor de informare și convingere a părinților și elevilor despre obligativitatea vaccinării în contextul monitorizării rujeolei în instituțiile de învățământ general.

Temeiul legal constituie prevederile Legii privind supravegherea de stat a sănătății publice din 03.02.2009 nr. 10-XVI (art.52) și a ordinului comun al MSMPS și MECC nr. 969/1242 din 21.08.2018.

În același scop, expediem extrasul cu privire la baza legală privind neadmiterea copiilor nevaccinați în colectivități și instituții educaționale și de recreere (Anexa 1), precum și informația MSMPS actualizată recent privind situația epidemiologică prin rujeolă în Republica Moldova (Anexa 2).

În context, menționăm despre necesitatea implicării cadrelor didactice, lucrătorilor medicali, dar și a autorităților publice locale din fiecare localitate.

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în comun cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, vor întreprinde acțiunile legale de rigoare și vor monitoriza în continuare situația privind vaccinarea, pentru a nu pune în pericol viața și sănătatea copiilor în instituțiile de învățământ.

Angela CUTASEVICI
Secretar de stat

Baza legală privind neadmiterea copiilor nevaccinați în colectivități și instituții educaționale și de recreere

1. Constituția Republicii Moldova, cap.II, art.24, p.1, art.36; Cap.III, art.55.
2. Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28.03.1995, cu modificările și completările ulterioare, cap.II, art.20, alin.2; cap.VI, art.47.
3. Legea cu privire la drepturile și obligațiunile pacientului, nr.263-XVI din 27.10.2005, (Monitorul oficial, nr.176-181/867 din 30.12.2005, art. 2, (alin. a, b, c); art.5 (alin.a, b); art.7, (alin. a,b,c).
4. Legea nr.10-XVI din 3 februarie, 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Monitorul oficial din 2009, nr.67, art.183
5. Hotărârea de Guvern nr.1192 din 23.12.2010 cu privire la aprobarea Programului Național de imunizări pentru anii 2011-2015
6. Hotărârea de Guvern nr.886 din 06.08.2007 Cu privire la aprobarea politicii naționale de sănătate, cap.VIII, pp. 140-147, 157, 159.
7. Declarația ONU cu privire la Drepturile Copilului (Rezoluția Asambleei generale ONU 1386 (XIV)-1959 și Convenția ONU privind Drepturile Copilului (Rezoluția Asambleei Generale ONU 44/25-1989) în care este specificat dreptul primordial al copilului la viață și sănătate.

II. Potrivit prevederilor legale, *în colectivități și instituții educaționale și de recreere se admit, în lipsa contraindicațiilor medicale, doar persoane vaccinate*, în conformitate cu Programul național de imunizări (cap.IV, p.10 (3), iar în cap.V. “*Responsabili pentru implementarea Programului și atribuțiile lor*, p.24 (3) în responsabilitatea Ministerului Educației, instituțiilor de educație și învățământ este concretizată responsabilitatea de cooperare cu instituțiile medicale pentru admiterea în instituții doar a persoanelor vaccinate, excepție servind unele stări medicale rare, care urmează a fi constatate de medicul de familie.

Conform “Regulamentului instituției de învățământ preșcolar”, aprobat prin decizia Ministerului Educației nr.8.5. din 16.12.2010 cu modificările și completările ulterioare, cap.VI, p.10, “*Copiii sunt primiți în instituția preșcolară de către directorul ei în baza ... extrasului din istoria dezvoltării copilului cu concluziile despre starea sănătății lui, certificatul despre contactul cu bolile contagioase...*” Formatul certificatului privind sănătatea copilului este stabilit de către Ministerul Sănătății, iar asistentele medicale din instituțiile preșcolare sunt subordonate metodologic Ministerului Sănătății și, respectiv, acționează în conformitate cu prevederile emise de acesta.

Prin decizia din 22 ianuarie, 2013, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a **confirmat constituționalitatea art.52, alin. (6) din Legea 10-XVI din 3 februarie, 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice**, referitoare la obligativitatea admiterii în colectivități și instituții educaționale și de recreere doar a copiilor vaccinați, cu excepția stărilor medicale grave, care urmează a fi stabilite de către medicul de familie, fiind justificată de scopul legitim al protejării sănătății publice împotriva bolilor infecțioase transmisibile (Monitorul Oficial din 1 martie, 2013, “*Decizie de sistare a procesului pentru controlul constituționalității art.52, alin.(6) din Legea 10-XVI din 3 februarie, 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice* (Sesizarea nr.28a/2012). Instituirea imunizării obligatorii ca o cerință prealabilă la înscrierea într-o instituție publică de educație este considerată ca cea mai eficientă metodă de a păstra “imunitatea colectivă”.

În p.124 a deciziei Curții se stipulează: “*Restricționarea accesului copiilor nevaccinați în instituțiile educaționale urmărește raționamente de sănătate individuală și publică împotriva bolilor infecțioase transmisibile și a consecințelor acestora*”, iar în p.152 se stabilește, că legislația Republicii Moldova privind vaccinarea obligatorie nu prevede scutiri de ordin religios sau de altă natură.

În p.98 se stipulează: “*Părinții care refuză nejustificat vaccinarea copiilor lor pun în pericol sănătatea acestora. Pe de altă parte, există situații în care o decizie părintească de a se abține de la imunizarea copilului supune alte persoane riscului de vătămare - suficientă pentru a justifica intervenția forței de constrângere a statului*”.

Potrivit prevederilor art.47 din *Legea ocrotirii sănătății* părinții sunt obligați să aibă grijă de sănătatea copilului, de dezvoltarea lui pre- și postnatală... să-i cultive un mod sănătos de viață, iar potrivit *Legii privind drepturile copilului*, art.15, alin.(3) părinții sunt obligați să respecte recomandările medicilor cu referire la asigurarea dezvoltării normale a copilului în perioada pre- și postnatală.

În context, responsabilitatea pentru viața, sănătatea și educația copilului mic o poartă părintele, respectiv – pentru înscrierea la grădiniță sau școală.

Situația epidemiologică prin rujeolă în Republica Moldova

Rujeola este o boală extrem de contagioasă care afectează copiii și tinerii, deseori cu consecințe și complicații severe la persoane nevaccinate. Până în prezent rujeola continuă să rămână o infecție răspândită pe toate continentele și este una din cele mai importante probleme ale sănătății publice. Deși în majoritatea statelor este introdusă vaccinarea copiilor contra rujeolei și acoperirea vaccinală în medie, la nivelul global, este egală cu 86%, anual fiind înregistrate zeci de mii de cazuri de boală și complicații grave. Rujeola prezintă o problemă serioasă din cauza cât a daunei aduse sănătății, mai ales copiilor și adulților, atât și a pierderilor social-economice. Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a raportat că mai mult de 41.000 de persoane s-au îmbolnăvit de rujeolă în primele șase luni ale anului 2018. Mai mult, 37 de persoane au decedat de virusul respectiv.

În Republica Moldova, situația epidemiologică prin rujeolă rămâne a fi alarmantă. Rujeola a fost aproape eliminată, în țara noastră nu a fost înregistrat din 2008-2011 nici un caz, apoi au fost înregistrate 40 cazuri timp de 3 ani (2012-2014), după care ani până în 2017 nu au fost înregistrate cazuri de rujeolă. Dar în urma scăderii acoperirii vaccinale din cauza refuzului neîntemeiat al părinților, rujeola a început să se răspândească ușor după importul din Ucraina și România (fig 1.), și deja pe parcursul anului 2018 avem confirmate 281 cazuri de îmbolnăvire.

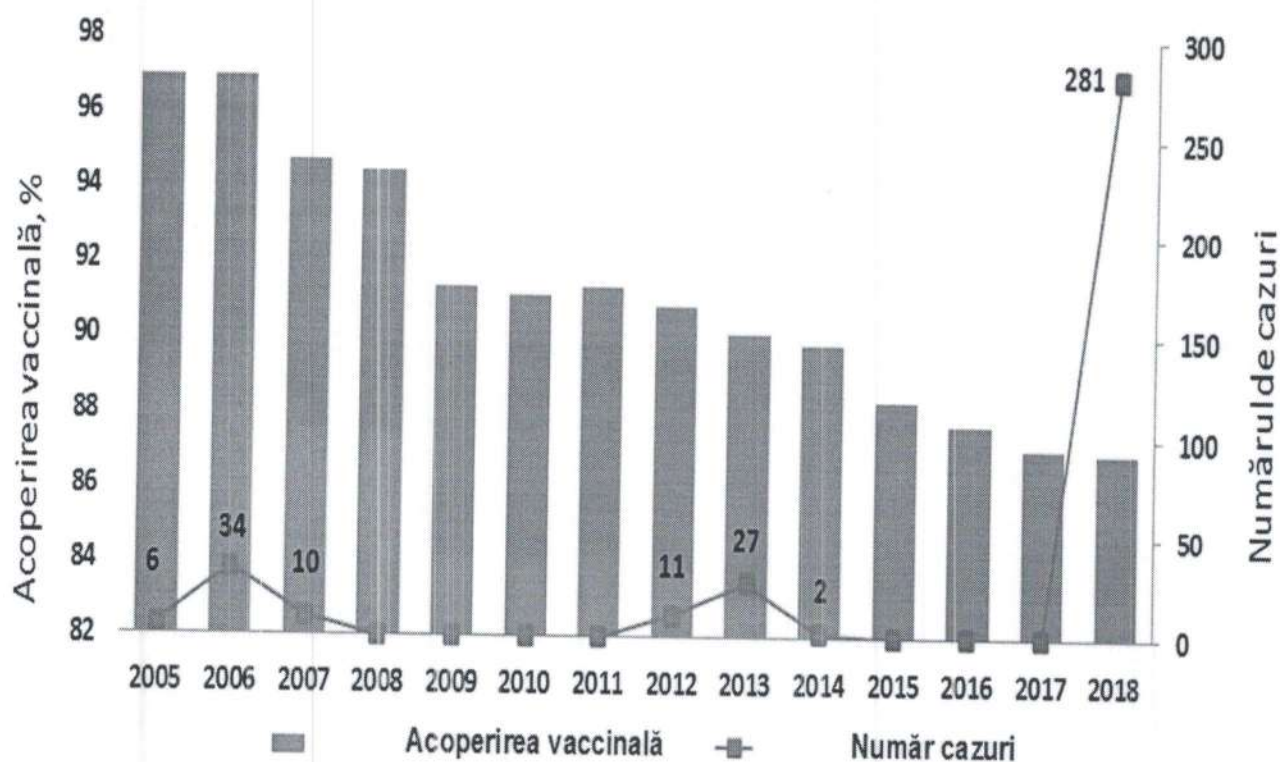
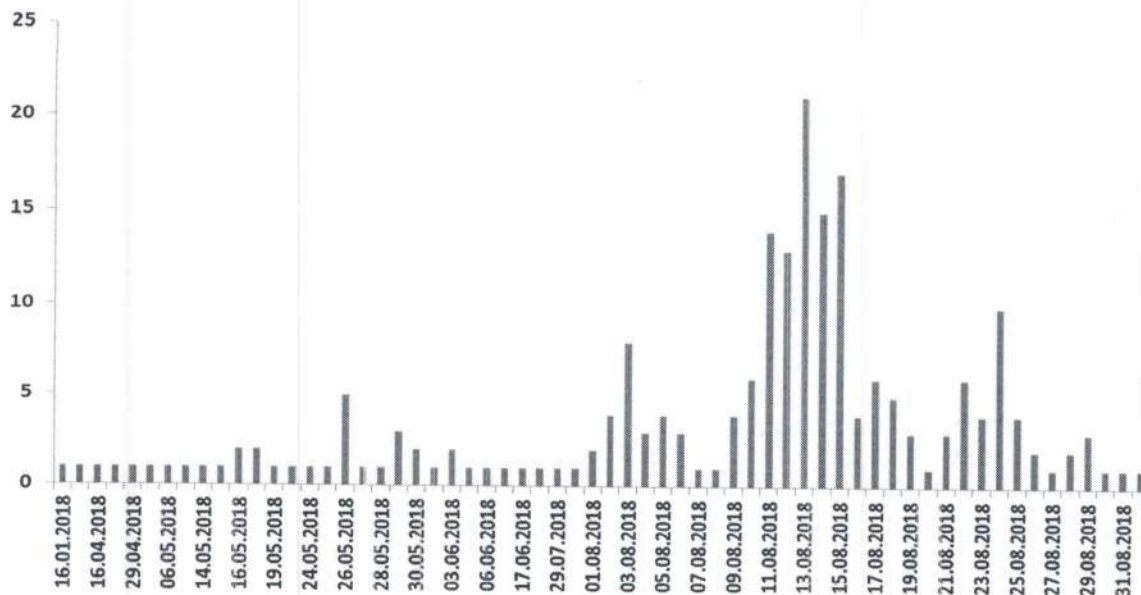

Fig. 1. Morbiditatea prin rujeolă în dependență de acoperirea vaccinală, 2005-2018.

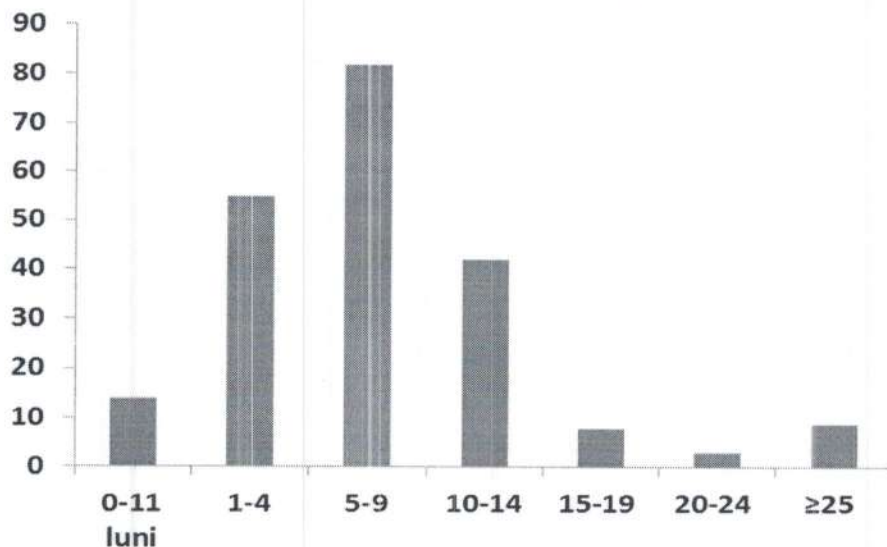
Pe parcursul anului, și anume, în perioada de 01.01.2018 – 12.09.2018, au fost înregistrate 281 cazuri confirmate de rujeolă. Conform distribuției în timp a cazurilor, analiza epidemiologică oferă vizualizarea diminuării îmbolnăvirilor, fiind înregistrate cazuri unice în ultima perioadă (fig. 2).

Fig. 2. Distribuția cazurilor de rujeolă în timp, Republica Moldova, 2018.

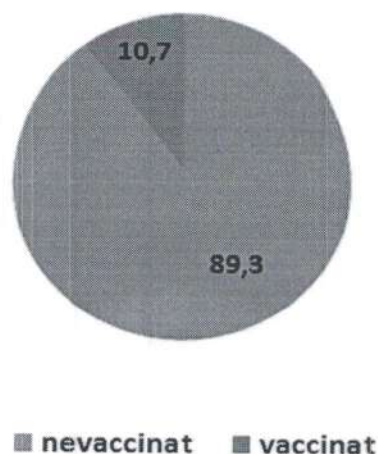
Conform analizei curbei epidemiologice se observă că majoritatea cazurilor au fost înregistrate în luna august, și anume în perioada de 09-15.08.2018, după care urmează o diminuare treptată a cazurilor, datorită intervențiilor de sănătate publică.

În urma analizei distribuirii cazurilor după categorii de vârstă din fig. 3, se atestă că cea mai afectată grupă de vârstă este de la 5 ani la 9 ani care reprezintă 38% din totalul de afectați, apoi urmează copii de la 1-4 ani cu 27%, cei de la 10-14 cu 22%. Este de menționat faptul că au fost afectați 8 copii (5%) cu vârsta de până la un an, care nu sunt eligibili de a fi protejați prin vaccinare.

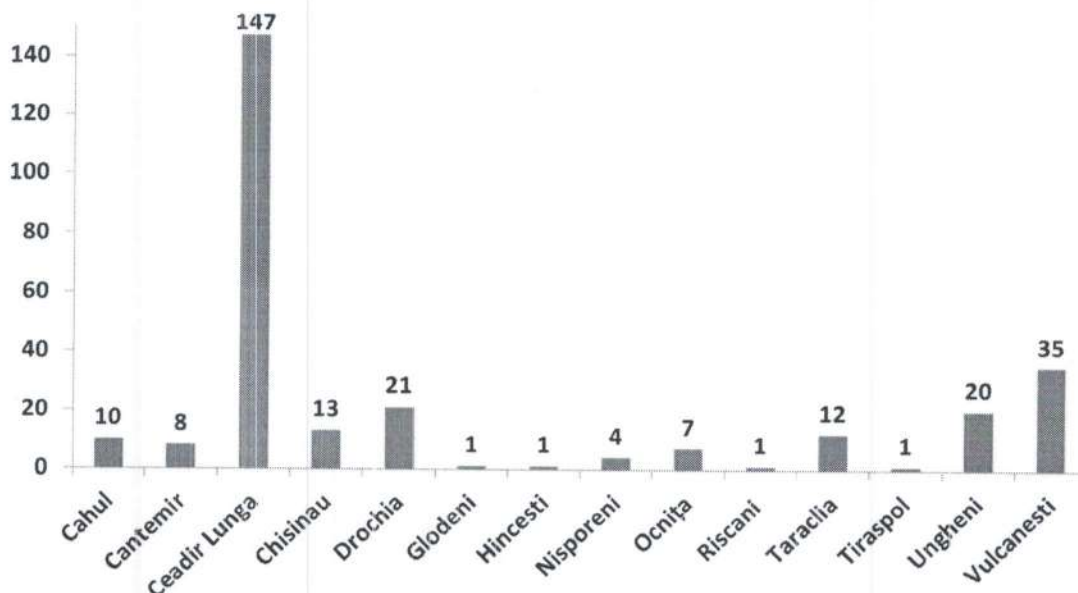
Fig. 3. Distribuția cazurilor de rujeolă după vârstă (ani), Republica Moldova, 2018.

Este foarte important de menționat că statutul vaccinal cu vaccinul ROR (rujeolă, oreion și rubeolă) a influențat foarte mult la protejarea persoanelor de infectare cu virusul rujeolic. După analiza cazurilor și a statutului vaccinal (fig. 4) se demonstrează că, majoritatea cazurilor (89,3%) nu au fost vaccinate cu nici o doză de vaccin ROR.

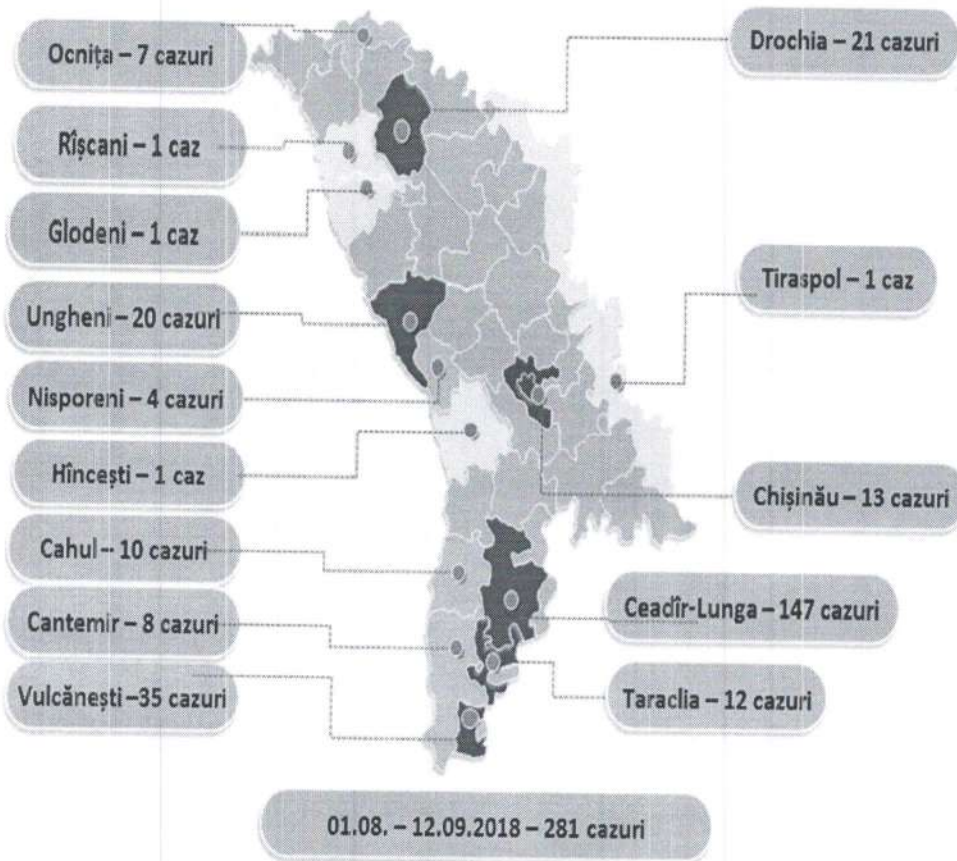

Fig. 4. Distribuția cazurilor de rujeolă după numărul de doze de vaccin ROR, Republica Moldova, 2018.

După distribuția geografică a cazurilor de rujeolă (fig. 4) cele mai multe cazuri au fost înregistrate în raionul Ceadr-Lunga – 147. Incidența rujeolei în Republica Moldova este de 7,91 cazuri la 100.000 populație.

Fig. 4. Distribuția cazurilor de rujeolă după teritorii administrative.

Fig. 5. Distribuția cazurilor de rujeolă pe harta Republicii Moldova, 2018.

Vă informăm, că majoritatea persoanelor afectate nu s-au vaccinat din cauza convingerilor religioase și personale. Iresponsabilitatea părinților de a nu vaccina copiii, duce la suferința acestora, dar și creșterea poverii asupra sistemului de sănătate.

Specialiștii din domeniul sănătății publice avertizează că în condiția acoperirii vaccinale joase, există riscul de reemergență a maladiilor grave precum difteria, poliomielita, rubeola, tetanos, tusea convulsivă, etc. Menționăm că Ucraina a înregistrat recent 4 cazuri de difterie și există riscul de apariție a cazurilor de poliomielită. Aceste maladii au rată foarte înaltă de contagiozitate cu urmări grave de sănătate, până la deces., De aceea este foarte important ca fiecare dintre noi să conștientizeze riscurile în caz de nevaccinare.

În urma acțiunilor întreprinse, dar și a creșterii conștientizării populației despre riscul de îmbolnăvire prin rujeolă și a beneficiilor în urma vaccinării, a scăzut numărul de cazuri de rujeolă, ultimul fiind înregistrat pe data de 7 septembrie. În același timp este atestată o creștere a cererii populației de a se vaccina.

Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în colaborare cu alte ministere, întreprind toate acțiunile necesare pentru a limita și stopa răspândirea rujeolei prin populație, primordial fiind pus accentul pe vaccinarea populației și prevenirea acesteia.

Pentru a vă asigura că sunteți pe deplin protejat, consultați-vă cu medicul și verificați dacă dumneavoastră și familia este vaccinată conform calendarului național de imunizare.